

ko odgovarjali pred svojimi volilci, kako so bili za mobilizacijo, glede demobilizacije pa niso ganili z mezin-cem.

Podpis mobilizacije in brezbriznost napram demobilizaciji je prva skleda prevroče kaše, katero so si skuhalo samostojni kuharji; druga je centralistična razdelitev države na oblasti. Samostojni apostoli so dolgo slepomišlili po Posavju in Prekmurju, češ, le proč od Kranjcev ter Ljubljane in k Mariboru, ki je bližje in bo tudi bolj znal upoštevati štajer'ske in prekmurske težnje ter zahteve.

Samostojni poslanci so skušali uveriti svoje volilce, kak' upravni žegen bo razdelitev Slovenije na dve oblasti — na ljubljansko in mariborsko okrožje.

Tudi po glavni zaslugi samostojnih izdajic nedeljene Slovenije smo dočakali ta žegen dveh oblasti v Sloveniji in sedaj so se tega blagoslova ustrašili celo samostojni. Beograd namreč ni razkosal samo Slovenije, ampak tudi Slov. Stajersko in Prekmurje.

Kako se bo neki sedaj počutil g. Urek v Posavju, ki je prideljeno Ljubljani, a g. Urek je bil glavni zagovornik, naj bi bil ravno Maribor upravno središče rojakov Posavčanov. Kako razočarano bodo sprejeli Zepna Drogeniga Prekmurci, katerim je kot celoti obljubljali za središče Maribor, a sedaj bo gospodaril krog Dolnje Lendove hrvatski Vraždin.

Da, da, samostojni so delali račun glede upravne razdelitve brez krčmarja — Beograda, ki ni razkosal samo Slovenije, ampak tudi Stajersko ter Prekmurje.

Tudi k skledi vrele samostojne kaše — k razmesarjeni in razkosani Sloveniji želimo slabostojnim poslancem in volilcem: dober tek!

Ubijanje malega kmetijstva.

Prijatelj naših listov nam je iz ptujskega okraja poslal zanimiv dopis, iz katerega posnemamo, da hočejo gotovi ljudje naše malokmetijstvo popolnoma uničiti. V Ptuj so po znani odredbi liberalnega ministra dr. Kukoveca ustanovili občinsko sodišče za pobijanje draginje. Temu sodišču predseduje demokratični advokat dr. Fernovec. Prvi čin, s katerim so se ti občinski sodniki proslavili, je bil, da so določili za jajca maksimalno ceno — čuje in strmite! — 4 K. To je že od sile. Okrajni glavar dr. Pirkmajer je seve takoj hlastnil po odredbi občinskega sodišča ter jo nemudoma sporočil orožniškimi postajam, ki naj takoj poizvedujejo, da-li se kjerkoli v področju ptujskega okrajnega glavarstva plačuje po višji ceni, kakor jo je predpisalo ptujsko občinsko sodišče.

Kaj so dosegli ptujski občinski sodniki s to določitvijo? Udarili so v prvi vrsti malega kmetiča, kočarja, ali kakor ga v Prlekiji nazivajo: želarja. Ti ljudje so danes v skrajni be-

di in pri marsikateri koči ali želariji vorijo izkupički za jajca, kuretino in drugo drobnarijo malodane edini vir dohodkov. Z določitvijo tako nesramno nizke maksimalne cene za jajca so brezsmiselni in sebični ptujski liberalci najobčutnejše pritisnili na najrevnejše pripadnike našega kmetijskega ljudstva.

Pritisnili so pa tudi na tiste trgovce, ki so doslej plačevali jajca po sedanjih dnevnih cenah. Najbolj so se razveselili maksimalnih cen razni jajčji prekupčevalci. Doslej so plačevali v ptujskem okraju eno jajce po 10 K. Ako se jim sedaj uradno narekuje, da smejo po največ plačevati za 1 komad samo 4 K, je to vendar voda na mešetarški mlin. Moči se tisti, ki misli, da bodo ti prekupčevalci zaslužili odslej samo sorazmerne svote, ne, kupovalec v mestih ne bo nikakor prišel na svoj račun, ker se bodo ogromni dobički porazgubili med prekupčevalci samimi!

Ce trgovec plača za eno jajce 4 krome, zasluži pri običajnem zaboju s 1440 komadi po 6 K že 8640 K, pri va-gonu s sto zaboji pa 864.000 K. — Ubogi kočar je moral jajce prodati po 4 K, prvi prekupčevalec je pri enem komadu zaslužil 2 K, in predno pride jajce v mestih na trg, je preromalo celo verigo raznih mešetarjev, od katerih je vsak zaslužil po svoji uvidevnosti.

Res je sicer, da nekateri sloji v mestih danes s težavo prenašajo draginjo. Draginje pa ni zakrivil mali kmet, marveč sedanja vlada s svojimi protiljudskimi ukrepi. Če bi na najvišjih mestih imeli smisla za pametno gospodarsko in denarno politiko, ako bi predvsem varčevali tam, kjer je to mogoče, bi ne bilo strašnega padanja vrednosti našega denarja. V tistih državah pa, kjer pada vrednost denarja, raste — draginja. Nihče pa ne more zahtevati radi te draginje gospodarskega poloma revnih kočarjev in malih kmetovalcev.

To naj si zapomnijo ptujski liberalni magnati. Gospeje dr. Fernovec, Pirkmajer in drugovi, zavedajte se, da poglobljate s svojimi odredbami ne premostljivi prepad med mestnim in kmetijskim ljudstvom. Skodljivejši ste prvila in slednjih! Revnim želarijem ustavljate edini vir dohodkov, mestno prebivalstvo, ubogega delavca, nižjega uradnika in obrtnika pa izpostavljate oderuštvo špekulantov z življenjskimi potrebščinami. Na ta način ne boste draginje nikdar ubili!

Cenilne komisije.

Zakon o dohodninskem davku vsebuje bistveno določbo, da morajo pri odmeri dohodnine sodelovati posebne cenilne komisije. Ta ustanova ima namen, da brani davkoplačevalce pred samovoljo uradnikov, ki so dostikrat zelo nagnjeni k temu, da delavnemu ljudstvu predpisujejo davek v poljubni in sicer čim večji, mnogokrat pretirani in popolnoma neupravičeni meri. Ustanova cenilnih komisij je bila v naši državi ukinjena. Naša finančna

dača, za graščaka, mene, Toma in kapitana po eno. Kar je še ostalo orožja in smodnika, sva spustila preko krova v morje in globoko spodaj na peščenem, gladkem dnu se je bliščalo v solčnih žarkih svetlo jeklo —

Med tem je nastopila oseka in ladja se je zasukala proti sidru.

V smeri od čolnov sem so se čuli glasovi in klici —

Jack in Hunter nista bila v nevarnosti, ker je ležala koča bolj proti vzhodu, pa za nas so bili ti glasovi resen opomin, da uporniki prihajajo, in da je bilo treba odriniti, ako smo se hoteli še o pravem času umakniti Silverju in njegovi družbi.

Tom je zapustil svoj prostor na hodniku in splezal k nam v čoln. Veslali smo proti sredini ladje k stopnicam, da bi kapitan laže vstopil.

„Torej, možje“, je dejal, „me čujete —?“

Nobenega odgovora —

„Abraham Gray, vam govorim!“

Se vedno je bilo vse tiho —

„Gray!“ je povzel kapitan Smollett nekoliko glasneje, „jaz zapuščam ladjo in vam zapovedujem, da gremo z menoj, z vašim kapitanom! — Vesta ste v srcu dober človek, in sploh

oblast se je dolgo ustavljala splošni zahtevi davkoplačevalcev, da se davčne cenilne in prizivne komisije zopet vpostavijo. Ko se ni mogla več ustavljati mogočni zahtevi vseh ljudskih slojev, je razpisala volitve za cenilne komisije. Ze je preteklo precej časa, odkar so te volitve bile izvršene, komisije pa še vendar niso začele poslovati. Davčne oblasti delujejo naprej v starem tiru in v prejšnji smeri, ljudje pa čakajo, kdaj bo tudi njihova beseda pri odmeri davka prišla do veljave. Kakor da bi hoteli porabiti še zadnji, njihovi samovolji prepuščeni čas, nekateri davčni uradniki obremenjujejo ljudi z davčnimi nalogi, katere prizadeji davkoplačevalci smatrajo za neupravičene in zoper katere se bridko pritožujejo. Zato se želja po cenilnih komisijah ojačuje od dne do dne in se pojavlja v vseh okrajih. Kot tolmač te splošne ljudske želje se je poslanec g. dr. Hohnjec obrnil z interpelacijami na finančnega ministra v Beogradu in na finančnega delegata v Ljubljani ter je zahteval, da se naj imenovanja v dotične komisije izvršijo takoj, da morejo komisije kolikor najhitreje poslovati. G. finančni delegat v Ljubljani je na interpelacijo poslanca dr. Hohnjeca dne 10. novembra odgovoril sledeče: 1. Finančna delegacija je takoj po razglasitvi novih določb odredila, da davčna oblastva v lastnem delokrogu ne smejo več izvršiti niti odmere za leto 1921, niti odmernih zastankov za prejšnja leta. Ako komisije še niso bile sklicane, po namenih delegacije torej ni mogel biti oškodovan noben davkoplačevalec. Ne verjamem tudi, da bi bilo kakšno davčno oblastvo ravvalo proti temu naročilu, in če so bili dostavljeni plačilni nalogi, so po vsej priliki zadevali že pred razglasitvijo izvršene odmere. Ko bi se pa bila v poedinih slučajih le primerila kršitev odredbe, je treba to le samu meni naznaniti. 2. Imenovanj v komisije ne morem izvršiti na slepo, marveč moram predloge podrejenih organov proučiti in sicer tem vestneje, ker so se letos pri volitvah kolikor toliko pojavila politična nasprotja. Ta stvar torej ni tako enostavna, kakor zgleđa, zlasti če se pomisli, da imamo krog 20 komisij in obilico drugega dela, sicer so pa imenovanja z malimi izjemami že izvršena in se dekreti začnejo dostavljati te dni.

Občni zbor Kmetijske zveze v Ljubljani.

Jugoslovanska kmetijska zveza, katere večja je naša Stajerska Kmetijska zveza, je sklicala za dne 10. novembra v Ljubljani občni zbor, kateri pa ni bil običajno društveno zborovanje, ampak nekak generalštabni zbor naših vodilnih mož na kmetih. Tudi naša Slov. Stajerska in Prekmurje je bilo dobro zastopano po svojih zaupnikih. Udeležili so se zborovanja tudi naši poslanci dr. Korošec, Pušenjak in Klekl.

Občni zbor je vodil narodni poslanec, mlad gorenjski kmet Brodar kot načelnik Jugoslovanske kmetijske zve-

mislim, da nobeden izmed vas tu ni tako hudoben, kakor se dela —. Uro držim v roki! Trideset sekund vam dam časa, da se odločite in se pridružite nam —.

Molk —.

„Pridite, prijatelji!“ je vabil kapitana. „Ne obotavljajte se toliko časa! Jaz tvegam svoje življenje in življenje svojih tovarišev z vsako sekundo —!“

Ropot in topot je zadonel pod krovom, udarci so se čuli — in Abraham Gray je planil skozi vrata in stekel k kapitanu, kakor zvesti pes, ko mu zažvižga njegov gospodar.

„Vaš sem, gospod kapitan!“ je dejal.

Lice je imel presekan od noža in kri se mu je ulivala iz rane.

V hitu sta bila v čolnu, odrinili smo in odveslali proti otoku —.

„Hispaniolo“ smo srečno zapustili, to je bilo res, — pa na suhem so mi smo bili in še manj v koči —.

XVII.

Naš zadnji izlet na otok se je končal prav neugodno za nas.

Drabna luščina, ki smo jo imenovali čoln je bila preobložena. Pet od

ze. Po običajnih poročilih o delovanju zveze, je povzel besedo načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, katerega so sprejeli zborovalci z dolgo trajnim pozdravnim ploskanjem.

Dr. Korošec govori.

Govor dr. Korošca je vrlo zanimiv. Z napeto pozornostjo so sledili naši preizkušeni možje besedam našega voditelja. Dr. Korošec je izvajal:

Dva dr. Korošca.

Ko sem danes zjutraj čital liste naših političnih nasprotnikov, sem videl, da živita dva Korošca. (Veselos!) Jaz živim že dva dni v Ljubljani, drugi Korošec pa živi v Beogradu in moleduje okoli Pašiča in drugih sedanjih oblastnikov, naj ga milostno sprejmejo med se, v vlado. Mislim, da bode vprašanje drugega Korošca kmalu rešeno, vsaj Pašič ne sme z njim obče-vati brez kontrole demokratov in slovenskih samostojnežev.

„Nora hiša“ v Beogradu.

Res, danes je za nas, ki nismo v vladi skušnjava, vstopiti v vlado, naravnost strašna! Prosim Vas, predstavljajte si le hišo, v kateri živita jezikava žena in jezikav mož v večnem kregu in prepiru. Tako hišo imenujemo mi „noro hišo“, ali kakor to pravi Hrvat: „ludu kuću.“ Tako „noro hišo“ imamo sedaj pri nas in napravila jo je iz naše države naša sedanja vlada. Res, vablivo mora biti za človeka, če mora vstopiti v tako hišo, v tako „ludu kuću“, posebno če vidimo že od daleč prihajati birača, ki bo to vladino kalupo izbopal in prodal! Ni vablivo iti v vlado v danih okolnostih! Mi ne gremo v „noro hišo“ — tako pravi Korošec, ki je tu. Kaj pa ti pravi oni drugi Korošec, ki ga liberalci v tem trenutku vidijo v Beogradu, to je njegova stvar. (Velika veselost.)

Vlada se je nezadovoljstvo in goji sovražstvo.

Kakšno politiko dela naša vlada? Naša vlada nam je napravila od zunaj same sovražnike in nasprotnike navrat. Doma pa vlada tako, da plemene zaupa več plemenu, stranka ne — stranki in stan ne stanu. Vlada je stvorila splošno nezadovoljstvo v državi in nihče ne ve, kam bo pripeljala taka politika v bodočnosti. Mi hočemo mir, svobodo in ljubezen.

Taka politika se ne sme delati. — Kmetijska zveza hoče zato drugačno politiko. Kmetijska zveza hoče imeti v prvi vrsti in hoče živeti s svojimi sosedmi v prijateljskih, ali vsaj v znosnih razmerah. Na znotraj pa hočemo svobodo, najširšo svobodo, da ne bo za vsakim človekom stal žandar. Mi hočemo ljubezni med stanovi. Namesto blaga vozijo vozjake.

Današnja vlada vodi gospodarsko politiko, o kateri ne moremo reči drugega, kakor da je popolnoma brezglava. Vlada hoče n. pr. pospešiti izvoz, da popravi slabo vrednost dinarja. Za izvoz pa je treba rednega prometa in potrebni so vagoni. A kaj je storila ta vlada? Ravno v najbolj kritičnem trenutku je začela čisto po nepotrebnem prevažati konje, vozove in vojake, ki

rastlil mož, med njimi trije — Tre-lawney, Tom in kapitan — nad šest čevljev visoki, — to je bilo več nego je mogla nositi.

In poleg tega smo jo še polno naložili s svinjetino, kruhom in smodnikom.

Čoln se je nagibal na stran in parkrat smo zajeli vodo.

Moje hlače in škrieci moje suknje so bili skozi mokri, še preden smo naredili sto metrov.

Kapitan je svetoval, naj preložimo tovor.

Posrečilo se nam je, spraviti čoln v nekoliko bolj ravno lego, pa vkljub temu smo pluli tako nevarno, da smo si komaj upali dihati.

Drugo, kar nas je oviralo, je bila oseka.

Morje je odtekalo v močnem toku proti zapadu.

(Dalje prihodnjic.)

Slovenci, širite naše liste!

sami kolnejo, ker vidijo, da je njihovo prevažanje popolnoma odveč. (Glasno odobravanje.)

Ni človeka v vladi, ki bi vedel za pravo pot.

Naša valuta pada. To vidimo vsi in čutimo vsi, tudi vlada. Ako čitate vladne liste, najdete v njih kupe dobrih in pametnih nasvetov, kako bi se dalo priti v okom vedno padajoči vrednosti denarja. Med temi neštevilnim nasveti je gotovo tudi kakšen koristen in pameten, a ni ga človeka, ki bi rekel: To je prava pot, katero moramo ubrati, da se rešimo! Ni ga takega človeka, ker v vladi nikogar ni, ki bi znal in hotel delati — vlada nima dejanja, to je vse!

Slabo posojilo.

Sedaj pa ne ve ne vlada, ne njeni zaupniki, kako bi zmanjšali ogromne dolge. Ako hočejo popraviti vrednost našega denarja, mora dobiti finančni minister posojilo v tuji valuti. Naš finančni minister je v to svrhu res odšel v London. A kako se je pripravil? Najprej je razpisal notranje posojilo. To je bilo izvedeno s tako nesrečno roko, da je popolnoma propadlo. To je bila prva priprava. Druga priprava je bila proračun. Finančni minister je izdelal brez zakonodajnega odbora, brez parlamenta, kar lepo meštrimi stenami proračun, ki izkazuje dve milijardi deficita. Ali je bilo to-le treba? Tik pred poskusom najeti zunanje posojilo? Če je finančni minister že delal proračun med štirimi stenami, bi bil lahko naredil tudi takega, ki bi izkazoval toliko stroškov, kolikor je dohodkov in potem odšel v London! Sedaj pa imamo vnanje posojilo, nad čegar pogoji si vlada puli las, in milo stoka: Kaj bo, kaj bo, če bomo morali te pogoje odobriti?

Tako ne gre dalje.

Vi boste danes sklepali tudi v dočedi svoji gospodarski politiki. Vsi vidimo, da tako, kakor gre sedaj, ne gre dalje. Naša glavna moč za obnovo uničenega gospodarstva tiči pred vsem v zadrugah. Kmetška zveza bo skušala razviti in izpopolniti zadrugo misel in zadrugo organizacijo do najvišje stopinje.

V tako vlado ne gremo.

V tem oziru nam more pomagati tudi država. Sedanja vlada pa tega ne more. Zato povejte glasno vladi, da je to, kar dela sedanja vlada, v Vašo škodo. V tako vlado, koje politika je nam kvarna in pogubna, mi ne bomo šli. Nočemo nositi ven blata, ki so ga drugi nanесли v hlev. Delali in razvijali bomo svojo organizacijo tako dolgo, da bomo mogli z izgledi na uspeh svoj program tudi praktično uveljaviti; šele potem bomo prijeli za državno krmilo.

Govor dr. Korošca so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem.

Poleg dr. Korošca sta govorila na zborovanju še načelnik Brodar o političnem položaju in poslanec Pušenjak o gospodarskih nalogah naše organizacije.

Za načelnika Jugoslovanske kmetške zveze je bil izvoljen zopet Iv. Brodar, kmet in poslanec iz Hrastja pri Kranju. Iz Slov. Stajerja so bili izvoljeni: za I. podpredsednika poslanec in posestnik Davorin Krajnc iz Galicije pri Celju; za odbornike: Robert Košar, vinogradni posestnik od Sv. Božanka pri Središču, Ivan Serbec, župan v Velikem Kamnu pri Brežicah ter Martin Steblovnik, župan v Rečici na Paki.

Slovenski kmetje obsodijo sedanjo vlado.

Na predlog posestnika Borca so se sprejele naslednje resolucije:

Jugoslovanska kmetška zveza izreka danes na svojem občnem zboru svojim poslancem, kakor tudi celemu Jugoslov. klubu najiskrenejšo zahvalo za njihovo odločno zahtevo po takojšnji demobilizaciji. Dalje izreka najstrožjo obsodbo nad brezglavo politiko sedanje vladne večine, ki je upropastila vrednost našega denarja, razbila celo državno gospodarstvo in ni sposobna, da bi odpravila korupcijo v državni upravi. Občni zbor Jugoslov. kmetške zveze obsoja najodločnejše svobodni selno šolsko politiko sedanje vlade. Za katoliške otroke zahteva versko šolo. Stariše pozivlja, da začne proti kulturnobojni šolski politiki najodločnejši boj. Jugoslov. kmetška zveza jih bo v tem boju z vso silo podpirala. Občni zbor Jugoslov. kmetške zveze odobra-

va politiko svojih poslancev, zlasti še njihov boj za avtonomijo in nedeljivo Slovenijo in izjavlja, da jih bo z iskrenim sodelovanjem podpiral.

Nato so se prejeli še razni važni sklepi gospodarskega značaja.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V Belgri du vladajo zopet sami ministri, ker je parlament odgoden za nedoločen čas. Pašičeva vlada pa preživlja močne notranje potrebe, ker zahtevajo radikalni, da morata odstopiti demokrata gg. notranji minister Pribičević ter finančni minister Kumanudi, ki sta glavna krivca občnega nezadovolja s sedanjo vlado. Kako bo rešena sedanja vladna kriza, še ni gotovo, najboljša bi pač bilo za celo kraljevino, ako bi šla k večjemu političnemu počitku celotna Pašičeva vlada. Ministri so dogotovili finančni proračun za leto 1922 in ga nameravajo predložiti zbornici dne 20. t. m. Finančni minister se še zdaj ni vrnil iz inozemstva. Iz Londona je odpotoval v Pariz, kjer bi rad dobil 500 milijonov frankov posojila za našo državno kaso. V Beogradu še deluje zakonodajni odbor, ki se je pečal v zadnjem času z novim volilnim redom za parlament. O načrtu tega novega volilnega reda poročamo na drugem mestu. Glede Albanije smo potegnili ru zopet ta kratke. Angleži so pritisnili na nas in zahtevajo, da priznamo napram Albaniji iste meje kot so bile Srbi priznane leta 1913. Naša vlada se je pritožila radi te angleške zahteve, ker je razmejitev iz leta 1913 neprijemljiva za nas. Spor med nami in Angleži pride pred svet Zveze narodov.

V Italiji so bili zadnje dni veliki izgredi med fašisti in železničarji ob priliki fašistovskih zborovanj v Milanu.

Madžarski kabinet Bathory je ostavko. Državni upravnik Horthy je naprosil vlado, naj vrši še take ucgo vladne posle, da se izvršijo posretovanja glede sestave nove vlade.

Avstrijci so začeli zasežati Zapadno Ogrsko, katero so odstopili Madžari Avstrijcem. Prevzete tega ogrskega ozemlja se vrši povsem prav mirno.

V Ukrajini so se uprli kmetje boljševikom. Vsaši so začeli pohod v smeri proti mestu Kijev.

Naši shodi.

Guštanj. V nedeljo, 13. t. m. se je vršil pri nas sijajno obiskan shod zaupnikov SLS za Mežiško dolino. — Dvorana pri Lečniku je bila nabito polna. Poleg domačinov so prihiteli na shod zastopniki kmetških in delavskih organizacij iz Možic, Prevalj in Kotelj. Shod je spretno vodil predsednik KZ g. Kotnik. Poslanec Pušenjak je obširno govoril o notranji in zunanji politiki ter o vseh važnejših gospodarskih vprašanjih. Po govoru se je razpravljalo o nečuvnem postopanju občinskega sodišča za pobijanje draginje v Prevaljah, sükalo od kmetških govornikov velikansko razburjenje, ki vlada v dolini, govorilo o nesmiselnih carinskih politikah, o izvozu lesa in živine, o akciji za podporo v slučaju toče, o nabavi človeške hrane in živalske krme, o podpori radi suše, o naznanilu konj, vozov itd., o podpori invalidov, vdov in sirot, o za kmeta kri vičnem vojaškem zakonu itd.

Dr. Korošec je priredil v soboto, dne 12. t. m., v Mariboru v dvorani JSZ shod, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Brez agitacije, brez vabil ali plakátov je prišlo toliko zborovalcev, da je bila dvorana nabito polna. Shod je predsedoval načelnik naše stranke za mesto Maribor dr. Josip Leskovar. Dr. Korošec, katerega so zborovalci radostno pozdravljali, je govoril o političnem položaju, o krivcih sedanjih slabih razmer in o naših ciljih za bodočnost. Govoril je skoro 2 uri. Zborovalci so ga poslušali z napeto pozornostjo. Kaj takega, kar smo slišali na Koroščevem shodu, se ne sliši vsak dan. Za dr. Korošcem je govoril prof. Vesnjak, ki je utemeljeval te-te resolucije: Zborovalci, zbrani na zborovanju SLS v Mariboru dne 12. novembra: zahtevamo revizijo ustave v smislu programa Jugoslov. kluba, ugovarjamo proti delitvi Slovenije, po-

zivljamo somišljenike v trdne krščansko-socialne organizacije. Resolucije so bile sprejete z viharnim odobravanjem. Nato je govoril še delavec Fr. Ver. Sloda se je udeležil tudi vladni zastopnik. — Odslej bo naša stranka prirejata zopet vsak prvi ponedeljek v dvorani JSZ redne mesečne politične shode. Prvi tak shod bo v ponedeljek, dne 5. decembra, ob 8. uri zvečer.

Staritrj. V nedeljo, dne 13. nov., se je vršil pri nas jako dobro obiskan shod SKZ, katerega je vodil domači župan. Poročal je poslanec Pušenjak o političnem položaju in o najvažnejših gospodarskih vprašanjih. Po shodu so udeleženci izražali svoje želje glede podpore po toči, glede podpore vsled suše, glede davčne politike itd.

Pišecce. Slov. ljudska stranka je priredila dne 13. t. m. v Pišecah politično zborovanje, ki je nad vse sijajno uspelo. Tajnik Kmetške zveze za celjsko okrožje je v dolgem in krasno zasnovanem govoru orisal današnji položaj v naši državi, zlasti pa je ožigosal protiljudsko delovanje sedanje vlade, ki temelji na nezakonitih, vsakemu parlamentarizmu se rogajočih načelih. Gospodarsko izžemanje nižjih slojev, zapostavljanje Slovencev in Hrvatov, militarizem, bahavo-neumna zunanja politika vlade in tisočero ugovarjih ter notranje-političnih grehov — vse to leži kakor težka mora na prsih naroda. Nato je govornik obrazložil program Kmetške zveze, ki zahteva svobodo državljanov, avtonomijo pokrajin, sodelovanje ljudstva pri vladanju, zaščito gospodarsko šibkih slojev, pred vsem kmetov, delavcev ter malih obrtnikov. Zborovalci so pazljivo sledili izvajanjem tajnika, ki je ob koncu govora žel vsestransko odobravanje. Tudi nasprotniki so odobravalni taktiko naše stranke. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izreka poslancem Jugoslov. kluba popolno zaupanje. Nadalje so zborovalci zahtevali, da vlada naj nemudoma — preskrbi potrebne količine živeža, osobito koruze, za kraje, kjer trpijo vsledomanjkanja. Odločno so tudi ugovarjali proti delitvi Slovenije v dvoje oblasti, kakor jo zahtevajo in hočejo izvesti centralisti.

Cenjenim naročnikom!

Novo leto se približuje, treba bo zopet obnoviti naročnino. Draginja za tiskarske potrebščine je velikanska — stavci zahtevajo vedno višje plače — papir, barva in druge reči so vedno dražje. Zato smo morali „Slovenskemu Gospodarju“ nekoliko zvišati naročnino, ker bi radi, ako draginja v prihodnjem letu ne bo preveč naraščala, list izdali vsaj 40krat v letu na osemih straneh. Na štirih straneh, kakor je list dosedaj izhajal se ne da veliko povedati, ker je premalo prostora. Ako bodo naši prijatelji napeli vse sile ter tako pridno agitirali za nove naročnike, da se številno naročnikov podvoji, potem skoraj za gotovo lahko obljubimo, da bode list izhajal vedno na 8 straneh.

V letu 1922 bo stal „Slovenski Gospodar“ v Jugoslaviji celoletno 12 dinarjev ali 48 kron. polletno 7 din. ali 28 K, četrtletno 4 din. ali 16 K. Izven Jugoslavije bo stal celoletno 25 din. ali 100 K.

Tako bo naš list najobširnejši tednik in poleg tega tudi — najcenejši tednik.

Današnji številki smo priložili tudi položnice. Prosimo, da jih natančno izpolnite. Kdor še list dobiva, naj napiše na položnico: star naročnik; kdor ga pa zdaj še ne dobiva, naj napiše: nov naročnik. Po tem pri pošiljanju ne bo pomot.

Prosimo cenjene naročnike, da nam naročnino, če le mogoče, takoj pošljejo, da ob Novem letu ne bomo imeli naenkrat preveč vknjiževanja. Upravništvo.

V boj za naše časopise!

Prijatelji, somišljeniki! Prib. teden od 20. do 28. novembra je določen v celi Sloveniji za splošno agitacijo za katoliške časopise. Naš klic se glasi: Proč s proticerkvenimi, brezbožnimi listi!

V vsaki hiši mora biti katoliški časopis!

Za to pa na delo! Možje in žene,

fantje in dekleta na noge prihodnjega teden, da vsak pridobi kolikor mogoča veliko novih naročnikov za Slovenskega Gospodarja, za Stražo, za Glasnik presv. Sroa Jezusovega, pa tudi za Slovenca in druge dobre liste. Agitatorji imajo navodila že v rokah. Naj se ravnajo po njih! Ko bodele obiskali vsako hišo, potem pa nam pošljite takoj denar in imena naročnikov da jim pošljemo list. Prosimo pa:

Kdor dela za razširjanje dobrih listov, dela za Boga in Cerkev ter zveličaje neumrjočih duš! Zatorej pa v boj za naše katoliške časopise!

Casopisni odbor.

Zupani skrbite, da bodo vsi člani občinskega odbora naročeni na Slov. Gospodarja ali Stražo. Današnji čas je tako važen, da je vsem vodilnim možem po občinah potrebno, da so poučeni o dogodkih v domovini in izven nje. Slov. Gospodar bo prinašal sestavke, ki se tičejo občin. Nadalje bo skrbel Slov. Gospodar odslej za točno poročila o cenah pridelkov in vrednosti denarja. Pri prvi seji občinskega odbora predložite nabiralno polo za nove naročnike in poberite naročnino.

Brezplačno dobi Slovenskega Gospodarja vsak novi naročnik do Novega leta 1922, če takoj plača celoletno naročnino 48 K naprej.

Albansko-fašistovske manire g. Ureka, podpredsednika parlamenta.

Ko je prevzel poslanec Vlado Pušenjak odgovorno uredništvo „Straže“ in „Slov. Gospodarja“, je g. Iv. Urek, ki je bil iste dni izvoljen podpredsednikom zakonodajne skupščine, istemu pisal surovo pismo, katero je tudi objavil v „Kmetijskem listu.“ Kljub temu, da ni dobil nobenega odgovora, je dne 8. t. m. poslal drugo, še bolj surovo, grozljivo pismo, ki slove dobesedno tako-le:

Globoko, 8. 11. 21.

Bl. g. Pušenjak!

Znano Vam, kakšne reči se uganjajo v Vaših listih pod Vašo firmo in imenom.

Niti najmanjše se ne zmenim za neslanosti, ki jih uganjate. Laži — nesramne — pa ne bom pustil nekaznovane!

Zal mi je — in dolgo sem odlašal — da bo ravno med nama prišlo do tega.

Nimam časa niti volje se za nesramnosti pripraviti v časopisju. Potrpežljivosti pa je mera polna. Obračunil bom z Vami v zbornici, kakor hitro mine moj podpredsedniški mandat, — ali pa ga bom sam v to svrhu odložil. Obračunil bom pa na ta način, da si ga boste pomnili cele življenje in bo vedela o njem vsa država in zgodovina. Tudi kmet se ne pusti zasramovati! Zbiram vse surovosti, za katere nosite Vi odgovornost. Argumentiral bom z njimi moj nastop — in moj greh — v zbornici.

S pozdravom

Ivan Urek.

(Na robu:) Samo v ta namen Vam to sporočim, da me ne boste mehi za zahrbtnost ali strah, etca! Pripravite se!

Opomba uredništva: To pismo je značilno za socialno in demokratsko mišljenje voditelja Samostojne, podpredsednika parlamenta — kaže „policaidemokratski“ duh, ki preveva vrste samostojnežev. Mož, ki je vedoma in namenoma v letakih in v člankih s svojim podpisom in na shodih blatil vse, kar slepo ne sledi njemu, ki nikdar ni resnice spoštoval, se smatra za poklicanega, igrati ulogo sodnika nad našimi listi. Naša kritika o njegovih nastopih je bila mnogokrat še premila, saj njegovi somišljeniki in rojaki dosti bolj obsojajo njegovo absolutistično tiranstvo kot mi.

Tedenske novice.

Bolezen prevz. g. knezoškofa Iavantinskega. Zdravstveno stanje našega nadpastirja se žal dozda ni obrnilo na boljše. Na god sv. Skofa Martina so slovesno prejeli sveto potnico po obredu, kakor je predpisan v škofovskem obredniku. Ob šestih zjutraj je g. stolni prošt v sloves-

V vsako hišo mora vsaj en katoliški list!